

PROSJEKTBEKRIVELSE:

Forstyrrelse på dyreliv – WEBbro mellom forskning og forvaltning

Nina E. Eide, Arne Follestad, Roel May og Bård Stokke, NINA

Bakgrunn

Vi søker miljøforvaltningen om å bygge opp en WEB-database som syntetiserer studier rundt forstyrrelse av dyrelivet, knyttet til ulike former for menneskelig ferdsel (inkludert motorferdsel av ulike former). En målsetning er å gi forvaltningen mer direkte tilgang til resultatene fra enkeltstudier i større grad enn det de har i dag. Web-basen vil være søkbar i flere dimensjoner (art, artsgrupper, type aktivitet) og vi vil legge opp spøringer som gjør det mulig å få en kort vei til resultatene av enkeltstudier, samt synteser/sammenstillinger av disse.

NINA har bred erfaring med forstyrrelsesstudier, og sammenstilling av eksisterende litteratur på fagområdet (se listen av relevante rapporter under). Ofte er slike sammenstillinger knyttet til enkelte artsgrupper og enkelte former for aktiviteter, definert ut i fra oppdragsgivers behov. Av den grunn både avgrenset og begrenset. Det er imidlertid et stort behov for å definere fagområdet i et bredere perspektiv, sett i relasjon til de ulike dimensjonene (art, artsgruppe og type forstyrrelser, tidspunkt for forstyrrelse mm.), for blant annet å være i stand til å sette effekten av forstyrrelser (eller graden av alvorlighet) i perspektiv. Bredere synteser vil kunne gi det gode svaret på når forstyrrelser har konsekvens. Et god grep om fagområdet vil også synliggjøre spekteret av avbøtende tiltak (fysiske tiltak, ferdselrestriksjoner i rom og tid, sted spesifikke guidelines eller generelle retningslinjer). Solid kunnskap gir grunnlag for gode valg, samtidig som det gir legitimitet mellom samfunnet og forvaltningen.

Vi ønsker her å etablere en konsensus rundt tolkning av forstyrrelsesstudier, syntetisere litteraturen på et bredere nivå og bygge opp en søkbar WEB-database på grunnlag av enkeltstudier som kan sammenstilles i ulike dimensjoner. Vi ønsker med dette å bidra til å bygge en bro mellom forskning og forvaltning innenfor fagområdet. Etablering av en slik database vil sikre at vi bygger på kunnskapen etter hvert som ny kunnskap kommer til, framfor at vi bygger kunnskap knyttet til isolerte enkelt oppdrag. Samtidig vil nye og avgrensede oppdrag oppdatere og supplere databasen.

Prosjektet vil ha fire arbeidsfaser:

- I) Etablere konsensus rundt tolking av konsekvenser av forstyrrelsesstudier, oppsett av databasestruktur basert på de erfaringene vi har fra syntesestudier på temaet. Med inviterte fra forvaltningen.
- II) Etablering av databasestruktur (definere innhold) og webplattform
- III) Systematisere resultatene fra vitenskapelige studier (delvis ut ifra det vi allerede har gjort av slike sammenstillinger, samt gjennomgang av nyere studier)
- IV) Vedlikehold og oppdatering av databasen (fortrinnsvis gjennom nye prosjekter og oppdrag)

Det er foreløpig ikke satt noen tidsramme for prosjektet, men dersom vi får godt tilslag på denne søknaden, vil vi komme langt til 1. juni 2018.

Finansiering

Vi søker i denne omgang bare midler for 2017, med rapportering til 1.06.2018. Prosjektet har bred relevans og vi søker derfor støtte fra alle Fylkesmenn (30.000kr) og alle Fylkeskommuner (30.000kr), samt Miljødirektoratet (500.000kr). **Totalt søker vi om 1.580.000** i støtte til prosjektet i 2017. Det er litt vanskelig per nå å ha oversikt over hvor omfattende denne jobben faktisk er, så vi ber dere som mottar denne søknaden om å være forberedt på at dette kan bli et «større arbeid» med påfølgende

tilleggssøknader i 2018. Dersom søknaden burde vært sendt inn på andre tilskuddsordninger enn det vi her gjord, så ber vi om at denne eventuelt blir videresendt innenfor de etater som mottar søknaden.

Relevans

Prosjektet har relevans for flere pågående prosjekter bland annet knyttet til bærekraftig vannkraft og landbasert vindkraft, miljøvennlig infrastruktur og etablering av sårbarhetsmetodikk for forvaltning av verneområder, for å nevne noen.

Et utvalg av relevante syntesearbeider ansatte ved NINA har vært involvert i

- Follestad mfl. 2012. Kunnskapsoversikt over effekter av forstyrrelser på fugler: Innspill til forvaltningsplaner for Lista og Jærstrendene. NINA rapport 851
- May mfl. 2010. Samlet belastning av vindkraftutbygging på fugl : Standardvilkår for for- og etterundersøkelser. NINA rapport 623
- Follestad mfl. 2015. Effekter av forstyrrelser på fugl og pattedyr fra akvakulturanlegg i sjø – en litteraturstudie. NINA rapport.
- Øyan mfl. 2015. Effekter av ferdsel og friluftsliv på natur. En sammenstilling av nasjonal og internasjonal litteratur NINA rapport
- Lorentzen mfl. 2014. Effekter av forstyrrelse på kolonihekkende fugl og effekter av avbøtende tiltak – en litteraturstudie. NINA rapport.
- Veiberg mfl. 2009. Konflikter mellom vilt og luftfart – samling av eksisterende kunnskap i EndNote Web litteraturlase NINA Rapport 532.
- Follestad mfl. 2016. Ferdselsrelaterte forstyrrelser på fugl i Jærstrendene landskapsvernområde. NINA rapport.
- Veiberg, V. og Eide, N.E. 2011. Effekter av motorferdsel i utmark på fauna. Relevant kunnskapsoppdatering for perioden 2006-2011. NINA Minirapport 322. 12 s.
- May mfl. 2012. Renewable energy respecting nature : A synthesis of knowledge on environmental impacts of renewable energy financed by the Research Council of Norway. NINA rapport 874.
- Bevanger mfl. 2016. Dyreliv og kraftledninger. Miljø- og forsyningsmessige utfordringer
- Bevanger mfl. 2016. Landbasert vindkraft. Utfordringer for fugl, flaggermus og rein.

- Hagen, D., Eide, N.E., Fangel, K., Flyen, A.C. & Vistad, O.I. 2012. Sårbarhetsvurdering og bruk av lokaliteter på Svalbard. Sluttrapport fra forskningsprosjektet "Miljøeffekter av ferdsel". - NINA Rapport 785. 110 s + vedlegg.
- Vistad, O.I., Eide, N.E., Hagen, D., Erikstad, L. & Landa, A. 2008. Miljøeffekter av ferdsel og turisme i Arktis. En litteratur- og forstudie med vekt på Svalbard. NINA Rapport 316: 124 s.
- Eide, Nina. E. 2015. Forstyrrelse av fjellrev - Kunnskapsgrunnlag. 556 NINA Minirapport. 18 s.
- Gundersen, V., Hagen, D., Evju, M., Rød-Eriksen, L., Eide, N. E., Fangel, K., Strand, O. & Vistad, O. I. 2016. Sårbarhetsvurdering av to innfallsporier til Rondane nasjonalpark: Høvringen og Mysusæter – NINA Kortrapport 32. 80 s. + vedlegg.

Gjennomføring av prosjektet

Arbeidet med å gjennomføre prosjektet vil ledes av oss som er oppført som søkere av dette prosjektet. Å etablere konsensus rundt tolkning av effektstudier vil involvere alle i NINA som har jobbet med relaterte problemstillinger. IT avdelingen på NINA vil utvikle WEB basen. Databasen vil bygge på litteraturlasener og sammenstillinger som vi som enkeltforskere allerede sitter på, uttrekk av data fra denne litteraturen vil gjøres av flere.